
OZNAMOVANIE PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI NA ÚRADE PRE NORMALIZÁCIU, METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO SR

Zodpovednou osobou je osoba, ktorá plní úlohy vyplývajúce Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „ÚNMS SR“) ako zamestnávateľovi zo zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o protispoločenskej činnosti“). Zodpovednou osobou je v ÚNMS SR zamestnanec útvaru kontroly.

Oznamovateľom je fyzická osoba, ktorá v dobrej viere podá oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „úrad“) alebo ÚNMS SR; za oznamovateľa sa považuje aj blízka osoba oznamovateľa, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ, k zamestnávateľovi, ktorý je závislou osobou vo vzťahu k zamestnávateľovi oznamovateľa alebo k zamestnávateľovi, ktorý je založený alebo zriadený zamestnávateľom oznamovateľa.

Oznámením je uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti.

Kvalifikovaným oznámením je oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatela.

Závažnou protispoločenskou činnosťou je:

- trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 až 263 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 až 268 Trestného zákona, trestné činy verejných činiteľov podľa § 326 až 327a Trestného zákona alebo trestné činy korupcie podľa § 328 až 336b Trestného zákona,
- trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky,
- správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo
- správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur.

Chráneným oznamovateľom je osoba, ktorá podľa zákona o protispoločenskej činnosti urobila kvalifikované oznámenie, o čom jej prokurátor alebo orgán príslušný na konanie o správnom delikte (ďalej len „správny orgán“) doručil písomné oznámenie o poskytnutí ochrany.

Oznámenie možno podať ústne zodpovednej osobe alebo písomne prostredníctvom:

- e-mailovej adresy antikorupcnalinka@normoff.gov.sk, ktorá je dostupná nepretržite 24 hodín denne a je prístupná len zodpovednej osobe,
- pošty na adresu ÚNMS SR s označením „Zodpovedná osoba pre oblasť protispoločenskej činnosti – Neotvárat“ alebo
- elektronickej schránky ÚNMS SR.

V prípade podania anonymného oznámenia môže oznamovateľ v podanom oznámení uviesť anonymný e-mailový kontakt, prostredníctvom ktorého môže naďalej komunikovať a odpovedať na prípadné otázky. Zodpovedná osoba je v takomto prípade povinná potvrdiť prijatie oznámenia a informovať oznamovateľa o výsledku preverenia oznámenia prostredníctvom e-mailovej adresy.

Oznámenie možno podať aj prostredníctvom externých subjektov, a to:

- polície,
- prokuratúry,
- správneho orgánu,
- úradu.

Oznámenie musí byť čitateľné a zrozumiteľné. Musí byť z neho zrejmé, proti komu smeruje, na aké nedostatky poukazuje a čoho sa oznamovateľ domáha. Oznámenie musí obsahovať meno, priezvisko, adresu pobytu a podpis oznamovateľa.

Za účelom dôkladného preverenia podaného oznámenia, pokiaľ je to možné, uvedie oznamovateľ v podanom oznámení nasledovné informácie:

- a) detailný popis skutku so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré sú mu známe (čo sa stalo, kde, kedy, aké konanie viedlo k podozreniu, kto je podozrivý, atď.),
- b) informáciu o tom, akým spôsobom oznamovateľ získal informácie, ktoré sú predmetom oznámenia,
- c) či existujú svedkovia, resp. iné zainteresované osoby,
- d) či má oznamovateľ k dispozícii konkrétne podklady alebo dôkazy,
- e) či oznamovateľ o tejto záležitosti už s niekým komunikoval a ak áno, s kým,
- f) totožnosť a kontaktné údaje oznamovateľa; v prípade anonymného oznámenia oznamovateľ svoju totožnosť v podanom oznámení neuvádza.

Podávateľ oznámenia môže podať **žiadost' o poskytnutie ochrany** pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je trestným činom alebo správnym deliktom, a to zároveň s oznámením alebo počas trestného konania, resp. konania o správnom delikte (status chráneného oznamovateľa). Podrobnosti o poskytovaní ochrany upravuje § 3 až 8 zákona o protispoločenskej činnosti.

ÚNMS SR je povinný prijať a preveriť každé oznámenie, a to v lehote 90 dní odo dňa jeho prijatia. Lehotu na preverenie oznámenia možno predĺžiť najviac o ďalších 30 dní s tým, že predĺženie lehoty ÚNMS SR písomne oznámi oznamovateľovi spolu s uvedením dôvodov jej predĺženia.

V prípade potreby doplnenia alebo spresnenia údajov uvedených v oznámení zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu písomne vyzve oznamovateľa na doplnenie oznámenia v lehote 10 pracovných dní odo dňa doručenia výzvy. Súčasne oznamovateľa poučí, že inak môže byť preverenie oznámenia sťažené, prípadne zmarené.

O výsledku preverenia oznámenia spíše zodpovedná osoba **písomný záznam**, v ktorom zhrnie skutočnosti uvádzané oznamovateľom a zároveň sa vyjadrí ku každej skutočnosti, a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.

Pred vyhotovením záznamu o výsledku preverenia oznámenia zodpovedná osoba umožní oznamovateľovi vyjadriť sa k zisteným záverom. Pokiaľ oznamovateľ uvedie nové skutočnosti alebo so zistenými závermi nesúhlasí, zodpovedná osoba sa musí s týmito skutočnosťami a nesúhlasnými námietkami vysporiadať v písomnom zázname o výsledku preverenia oznámenia s uvedením, či sú tieto skutočnosti a námietky opodstatnené.

Výsledok preverenia oznámenia a opatrenia, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, je zodpovedná osoba povinná oznámiť oznamovateľovi písomne najneskôr do 10 kalendárnych dní od jeho preverenia.

Podanie oznámenia sa nesmie stať podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by oznamovateľovi spôsobili akúkoľvek ujmu.

Ak výsledkom preverovania oznámenia je zistenie skutočností nasvedčujúcich spáchaniu protiprávneho konania, ktoré je protispoločenskou činnosťou, **zodpovedná osoba oznámi tieto skutočnosti príslušným orgánom.**